

תקות מנחם

גיליון מס'
215

יו"ל לקראת ש"פ נצבים וילך
כ"ה אלול
ה' תהא שנת עליון

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיליון, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לעני"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.
ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זרעים - ב'

מחזור כ"ט שנת ה'ז"ך

בעז"ה יום ד' פרשת נצבים-וילך כ"ב אלול ה' תהא שנת עליון - 5770 - ה'פרצת

סיום הלכות תרומות והתחלת הלכות מעשר

וסיום הלכות מעשר והתחלת הלכות מעשר שני ונטע רבעי

ביום ב' פרשת האזינו ז"ך אלול ה' תהא שנת עליון - 5770 - ה'פרצת

"נצבים-וילך"

א. בתוכן שמות הפרשיות "נצבים-וילך" מבאר כ"ק אד"ש מה"מ בריבוי שיחות¹ ש"נצבים" מורה על הענינים בעבודת ה' היציבים והקבועים תמיד ואף פעם לא משתנים, שזהו תוכן "נצבים". ו"וילך" – מורה על הענינים בעבודת ה' שהם משתנים, ומוסיפים בהם תמיד באופן של "מעלין בקודש"², ו"ילכו מחיל אל חיל"³.

ומהדוגמאות שמביא אד"ש לזה; בתפילות העמידה, ששלושת הברכות הראשונות והאחרונות הם קבועות תמיד, ולא משתנות, ביום חול, בשבתות, בר"ח, במועדים ובימים טובים, שהן אותו הנוסח לעולם.

אבל הברכות האמצעיות הם כל פעם שונות; בימי החול שלוש עשרה ברכות, ובמוסף ר"ח ובשבתות ובימים טובים ע"פ רוב ברכה אחת אמצעית (משא"כ במוסף

ראש השנה שיש שלוש ברכות; "מלכויות זכרונות ושופרות"). ובשבתות ובימים טובים עצמם הברכה האמצעית היא שונה, בשבת ובכל יום טוב ומועד אחרת.

ועד"ז בקיום המצוות; במעשה המצוות עצמן כל היהודים שווים, ולדוגמא, משה רבינו מצווה ומקיים את מעשה המצוה כמו יהודי פשוט, אבל בהידורי מצוה יש מקום ואפשרות כל פעם ולכל אחד להוסיף, באופן של "מעלין בקודש".

ועד"ז בכוונה בחיות ובשמחה שבמצוה יש מקום להוספה אצל כל יהודי, החיות וההתלהבות שונה ומשתנה מפעם לפעם באופן של "ילכו מחיל אל חיל".

"ילכו מחיל אל חיל"

ב. אפשר לומר שעד"ז גם ההבדל בין התרומה למעשר, שאת הלכות שתיהן לומדים בשבוע זה, שקוראין גם את פרשת נצבים וגם את פרשת וילך;

1 לקויש חכ"ט, פרי נצויי עי' 173.

2 ברכות כח, א. שבת כא, ב.

3 תהילים פד, ת.

המעשר הוא באופן של **נצבים**; היא נתינה קבועה של עשירית מהיבול בלי שום אפשרות להוסיף על מדת הכמות או לגרוע.

משא"כ **תרומה גדולה** נתונה לשיפוט ולנדיבות של כל אחד ואחד; שמדאורייתא "חיטה אחת פוטרת את כל הכרי"⁴, ותקנת חכמים היא: "עין רעה א' מששים עין בינונית א' מחמישים [שזהו הרמז בזוהר; "תרומה"; נוטריקון: "תרי ממאה", היינו שני אחוזים מ-100; א' מ-50] ועין טובה א' מארבעים"⁵.

ז.א. שכל אחד יכול להוסיף בתרומה לפי נדבת עינו בו באופן של "מעלין בקודש" ו"ילכו מחיל אל חיל" (רק שצריכים שיהיו "שירה ניכרים"⁶ – שאי אפשר לתת ולתרום את הכל לכהנים, וצריך להשאיר עכ"פ משהו לעצמו, שאת זה לומדים ממ"ש בתורה במצות חלה⁷ "מראשית עריסותיכם" ולומדים חז"ל "מראשית ולא כל ראשית"⁸ וכן הדין בביכורים והרי אומר הרמב"ם⁹ שגם החלה והביכורים נקראו בתורה - תרומה) שזהו ענין "וילך" שאפשר וצריך תמיד להתקדם ולהוסיף. וכן בשאר הענינים בעבודת ה' ובפרט במצות הצדקה, שאמנם מספיק לתת כבמעשר עני מגידולי הקרקע מהפירות והירקות עשירית, מכל נכסיו ורווחיו, שזהו מן הדין, ומצוה מן המובחר לתת **חומש** לצדקה. אבל כבכל הידור מצוה יש מקום ואפשרות ומצוה להוסיף כהנה וכהנה – "וילך".

"רב חסד"

ג. בהשגחה פרטית נפלאה מסיימים את הלכות תרומות ביום ד' דפרשת "נצבים-

וילך", ומצד "מתכיפין התחלה להשלמה"¹⁰ ביום זה גם מתחילים את הלכות **מעשר**, וביום זה לומדים את שתי הפרשיות; שכשיש פרשיות מחוברות, ביום רביעי מסיימים את הפרשה הראשונה ומתחילים הפרשה השניה (ובשבת קוראין הסיום וההתחלה לעולה אחד, רביעי), ז.א. שביום זה מסיימים את פרשת נצבים ומתחילים את פרשת וילך [ומלבד מה שכתבנו לעיל שתרומות ומעשרות מבטאים את "נצבים-וילך" כי מעשרות זה קבוע עשירית כעין נצבים יציב וקבוע. ותרומה אפשר להוסיף ולתרום ולתת עוד ועוד כנ"ל שזהו "וילך"]; גם במעשרות עצמם יש לנו את שתי תנועות אלה;

כי בהלכות מעשר מדובר בדיני מעשר ראשון כנ"ל שזה כמו ניצבים שהעמידה היא קבועה ואי אפשר לגרוע או להוסיף. וכן הדין במעשר עני, שע"כ מדובר בהלכות מתנות עניים, וכן במעשר שני קבוע וא"א לשנות ממדת המעשר.

אבל במצות הצדקה, שע"כ למדנו בהלכות מתנות עניים שגם מסתעפת ממצות מעשר עני, וממשי"נ "עשר תעשר"¹¹ וכן "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך"¹² [שמזה לומדים שמצוה מן המובחר לתת מעשר כפול, חומש], ובמצות צדקה כל המרבה הרי זה משובח ואין שיעור כמ"ש במשנה הראשונה דמסכת פאה¹³: "אלו דברים שאין להם שיעור הפאה וכו' וגמילות חסדים". שזהו"ע – "וילך" – עד הוספה בלי גבול ובלי שיעור ומידה, באופן של "רב חסד".

וכמ"ש אדמוה"ז בתניא באיגרת התשובה¹⁴ ובאיגרת הקודש¹⁵, שבדורותינו אין לחוש למ"ש בחז"ל "המבזבז אל יבזבז יותר

10 לי "מרשות לחתן בראשית", ואד"ש הורה זאת בקשר לסיום הרמב"ם.

11 ראה יד, כב.

12 ויצא כח, כב.

13 פאה פ"א מ"א.

14 אגה"ת פ"ג.

15 אגה"ק ס"י.

4 רמב"ם הל' תרומות פ"ג ה"א, מחולקן קלו, ב, וירושלמי תרומות פ"ד סוף ה"ב.

5 רמב"ם שם הל' ב, מתרומות פ"ד מ"ג.

6 תרומות פ"ד מ"ה ונפסק ברמב"ם הל' תרומות פ"ג ה"ה.

7 שלח טו, כא.

8 פירוש המשניות להרמב"ם ע"פ הירושלמי.

9 הל' תרומות פט"ו ה"כ.

"ניצבים" [ועד"ז אומר אד"ש ההוראה מחיבור הפרשיות "מטות ו"מסעי". וכן מ"תמידין ומוספין", וכן מ"מהלך החמה" ו"מהלך הלבנה"];

מעלת המצוות שמקיימים באופן של "ניצבים", כנ"ל שמורה על הקביעות והתוקף בעבודת ה', והמסירות נפש בבל ישונה, וזה צריך להשפיע גם ב"וילך"; שבהוספות והידורים והחיות יכנס תוקף ומסירות נפש.

וה"וילך" צריך להשפיע על ה"ניצבים" – להכניס חיות והוספה והידורים גם באותם המצוות והמעשים הקבועים, שמצד עצמם אין בהם הוספה והתחדשות, שה"וילך" ישפיע בהם הוספת התלהבות ושמחה וחיות ושלמות בקיום.

"תקות" חוט השני²¹

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. ניצבים – קבוע, וילך – הוספה.
- ב. מעשר – סכום קבוע. תרומה – הוספה בעין טובה.
- ג. צדקה – "רב חסד", וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו.
- ד. ה"סליחות" מתחילים בפסוק "לך הוי' הצדקה".

* * *

קיצור הקשר של הלכות

מעשר שני ונטע רבעי והלכות ביכורים

א. המשותף למעשר שני ונטע רבעי וביכורים שמעלים לירושלים ולביהמ"ק וכתוב בספר החינוך שה' רוצה שמכל משפחה יעלו מידי שנה

מחומש¹⁶, כי צריכים זאת לתקן נפשו מהחטאים וכמ"ש¹⁷: "וחטאך בצדקה פרוק", ואין כח להרבות בתעניות וסיגופים, ולכן "לא גרעה רפואת הנפש מרפואת הגוף שאין כסף נחשב וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו¹⁸ כתיב".

צדקה תרומם גוי

ד. גם המילה **תרומות** עצמה מבטאת את ענין ההוספה - "וילך"; כי משמעות **תרומות** הכוונה שמרימים הפירות (או הדבר שתורמים כמו בפרשת תרומה שתורמים לביהמ"ק ומרימים מחולין לקדושה, וע"י כך האדם מרומם לה' את עצמו ואת חלקו בעולם שזהו מה שכתוב¹⁹: "צדקה תרומם גוי" ומבואר בחסידות שמרימים את החולין של העולם והנפש הבהמית "הגוי" לצדקה למצוה ולהקדש לבית המקדש. שזהו ענין "וילך" שמשמעותו ההליכה והעליה מחיל אל חיל ומקודש לקודש. ובתרומה גדולה מתבטא הדבר הזה שלתרומה גדולה אין שיעור ויכולים להוסיף ולהוסיף מעלין בקודש ומתרוממים ב"גדול", ובלי גבול, למעלה מעלה.

לך הוי' הצדקה

ה. וענין הצדקה מודגש ובהוספה – וילך בשבוע זה, שבמוצאי שבת פרשת ניצבים וילך, מתחילים לומר ה"סליחות", בהן אומרים ומדגישים ומתחילים בפסוק "לך הוי' הצדקה וגוי"²⁰, ובימים אלה מרבים ומוסיפים בנתינת הצדקה.

קיום המצוות בחיות ושמחה

ו. וכ"ק אד"ש בשיחות אומר: שיש מעלה ב"ניצבים" ומעלה ב"וילך", ושה"ניצבים" צריכים להשפיע על "וילך" וה"וילך" על

16 כתובות סז, ב. ירושלמי פאה פ"א ה"א.

17 דניאל ד, כד.

18 איוב ב, ד.

19 משלי יד, לד.

20 דניאל ט, ז.

21 יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשנה התוכן הלמד בשיערי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

כפי שכתבתי, סיפרתי זאת בהתוועדות סיום הרמב"ם בבית משיח - 770, בד' שבט תשנ"ה, יום היארצייט הילולא של ה"באבא סאלי", וכשבועיים אח"ז היה "יום עיון" בעניני משיח באולם "אהלי מנחם", וניגש אלי שם אברך שהיה תלמיד מצטיין בכולל בלייקווד, ואפילו נתן שם שיעורים וחבורות. והנ"ל סיפר לי שכבר כמה שנים שמהסס ואינו יודע איפה לגור, הוא עמד לסיים הכולל ומסופק איפה להשתקע, איפה לקנות בית ואיפה לגור עם משפחתו ולהסתדר בפרנסה ולפתוח "ביזנעס", אם בקראון הייטס או בארץ ישראל, ויש לו משיכה גם לקראון הייטס וגם לארץ הקודש ולא יכל להחליט. ולפני כשבוע הוא חזר מארץ הקודש לבדוק שם את ה"שטח" והתנאים, והוא נסע משם בלי יכולת להחליט.

לפני שעלה למטוס הוא השיג את הבטאון "בית משיח" של אותו השבוע, ובמטוס הוא קרא שם במדור "מיומנו של תמים", שם כותבים כל המתרחש בבית חיינו, בית משיח - 770, ושם נדפס הסיפור הנ"ל שסיפרתי את דברי ה"באבא סאלי" על פני אד"ש כ"פני חמה", ולכן לא נכנס לארץ ישראל כמשה רבינו.

והמשיך אותו אברך וסיפר: "על המטוס החלטתי לקנות בית ב"קראון הייטס" ולגור כאן ולהסתדר בפרנסה; ע"פ הסיפור מה"באבא סאלי"; ארץ ישראל עם כל מעלותיה, היא רק הלבנה, החמה נמצאת בקראון הייטס!

וכבר באותו שבוע קנה כאן בית בשכונה, "כאן ציוה ה' את הברכה!", ולציין שהדבר היה חצי שנה אחרי ג' תמוז.

לזירה הגאולה השלמה

ושיזכו כלל ישראל לקבל פני משיח צדקנו, מי"ד ממ"ש, נאו!

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהמ"ד לביאווטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א' או כמה לירושלים ויראו שם את העבודה ואת ליוד התורה ויראת שמים וכשיחזרו למקומם ישפיעו על כל משפחתם וסביבתם, וגם כעת בסוף אלול ובחודש תשרי באים לביהמ"ק שבבבל ל-770, ומשפיעים אח"כ בעולם כל מה שקיבלו כאן.

ב. בר"ה לומדים הלכות ביכורים, ועבודת ראש השנה היא הביכורים של כל השנה.

השלמה לגליון הקודם,

הסיום של הלכות כלאים והלכות מתנות עניים

א. נכתב שמילת כלאים היא כלים בתוספת א', שמרמז לכלאים בציצית ובבגדי כהונה שהן מצוה, שזהו האור שלמעלה מהכלים, וגימטריא - 101; אותיות - מיכאל - רב חסד.

ולהעיר שיש דין שהביכורים טעונים (לשים ב)כלי, כנאמר "ושמת בטנא", ו"כלי" - גימטריא טנא.

ב. הלי מתנות עניים למדו בי"ד אלול ובימים שאח"ז, "קיימא סיהרא באשלמותא" של חודש אלול, ולומדים בהן הרבה על הלי צדקה, ואלול הוא זמן שמרבין בצדקה, ובסליחות מתחילים "לך הוי הצדקה".

המשך הסיפור מהגליון הקודם

בקשר לדברי הצדיק ה"באבא סאלי" על כ"ק אד"ש מה"מ שהוא "פני חמה" וארץ ישראל רק "לבנה" - ספירת המלכות ולכן לא יכל משה ואד"ש מה"מ להיכנס לארץ ישראל שלא לביישה ולבטל אורה, ורק לעת"ל שיהיה "אור הלבנה כאור החמה" יוכל כ"ק אד"ש מה"מ להיכנס לארץ הקודש.

ולאחר זמן מצאתי ביאור זה בקשר למשה רבינו בזוהר הק' בתחילת פרשת שלח. וסיפור זה עשה "מופת";